

Laterální myšlení

Alternace řešení problémů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Doc. Ing. Martin Klepek, Ph.D.
Kreativní myšlení

• Příklad 1

Před místností bez oken jsou tři vypínače. Uvnitř místnosti jsou tři žárovky. Jak zjistíte, která žárovka patří ke kterému vypínači, pokud můžete do místnosti vejít pouze jednou?

• Příklad 2

Muž vyměňuje pneumatiku u svého vozu. Během toho mu díky jeho nešikovnosti vypadnou z rukou čtyři šrouby, které drží pneumatiku na vozidle a zakutálejí se do kanálu odkud je nemůže vytáhnout. Jsou nenávratně ztraceny. Procházející dívka mu poradí s řešením aby mohl tím samým autem odjet domů. Co mu poradí?

• Příklad 3

Řidič kamionu přijel k mostu, pod kterým nemůže o pár centimetrů projet. Objížďka by trvala několik dalších hodin a proto zavolá svému dispečerovi. Ten mu poradí jak pod mostem projet. Co mu řekne?

• Příklad 4

Muž žije v desátém patře budovy. Tento muž nesnáší chůzi. Každý den používá výtah aby se dostal do přízemí a šel do práce. Když jde z práce, jede výtahem do sedmého patra a dále jde po svých. Když prší jede až do desátého patra. Proč to takto dělá?

• **Příklad 1: Řešení**

Zapnete na minutu jednu žárovku, následně ji vypnete a zapnete druhou. Po vstupu do místnosti se dotknete dvou vypnutých žárovek. Ta která je teplá je ta, kterou jste zapnuli prvním vypínačem. Ta která svítí, tu jste zapnuli druhým a poslední co zbyla patří třetímu.

- **Příklad 2: Řešení**

Využít jeden ze šroubů z každého dalšího kola a na třech šroubech dojet domů.

Příklady k procvičení laterálního myšlení

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Příklad 3: Řešení**

Upustit vzduch v pneumatikách.

• Příklad 4: Řešení

Muž je trpaslík a na horní tlačítka výtahu nedosáhne. Když prší má sebou deštník, kterým zmáčkne tlačítko desátého patra.

Co je to laterální myšlení?

- Laterální myšlení je způsob myšlení zaměřený především na kreativní řešení problémů.
 - Podstatou laterálního myšlení je nepřímý postup, který klade důraz na vykročení z existujících modelů a rámců myšlení za cílem vyvinout nové nápady, které by nebyly dosažitelné sekvenčním logickým myšlením.
-

- Objevitelem laterálního myšlení je Edward de Bono.
- Mimo jiné také zpracoval metodu šesti klobouků, která pomáhá týmům pracovat s různými přístupy k řešení problému.
- Klobouky jsou odlišné barvou a každá z barev představuje jiný styl myšlení.
- Klobouky mohou být jen imaginární nebo je může tým mít k dispozici pro lepší přehled.

Metoda Šesti klobouků

- Je prokázáno, že pokud využíváme více perspektiv, můžeme snadněji dojít k řešení, nebo přinést originálnější řešení.
- Firmy které metodu využívají: NASA, IBM, ABB, Siemens, Microsoft, British Airways, BP, Statoil, NTT, Federal Express, Polaroid, Pepsico, DuPont, atd.
- Je možné ji využít při týmové práci ale také individuálně.

- **Bílý klobouk**
- „Fakta jsou fakta“
- Pokud máte nasazený pomyslný bílý klobouk, budou vás zajímat data a informace o problému a to jak ty které máte tak ty které musíte získat abyste udělali správná rozhodnutí.
- Vaše otázky budou směřovat k tomu jaké důkazy a data máme.
- Zároveň se také budete ptát, zda máme dostatek dat a informací o problému, který se snažíme vyřešit.

- **Červený klobouk**
- S červeným kloboukem se pustíte do řešení pomocí vlastní intuice, emocí a subjektivního pohledu.
- V angličtině se pro tento způsob myšlení a rozhodování vžil pojem „gut feeling“.
- S tímto kloboukem sdílejte své pocity, emoce. Mluvte o tom co se vám líbí, čeho se bojíte, co se vám nelíbí.

- **Černý klobouk**
 - Je kloboukem hodnocení, skepticismu a kritiky.
 - Pokud máte černý klobouk vaše práce je v tom přicházet na způsoby, proč by některé nápady neměly fungovat nebo co by se mohlo v průběhu času pokazit.
 - Toto přemýšlení je důležité k eliminaci možných vznikajících rizik řešení.
 - Z praktické aplikace víme, že se jedná o jeden z nejpoužívanějších klobouků, jelikož je užitečný. Problém nastává, když se využívá až příliš a tím je pak demotivován negativní zpětnou vazbou.
-

- **Žlutý klobouk**
- Optimistický pohled na věc, ale ne naivní.
- Vidí silné stránky nápadů, lidí a organizace. Hledá důvody proč by věci měly vyjít. Je protikladem k černému klobouku.
- S tímto kloboukem se snažíte vytvořit podložené tvrzení ve prospěch myšlenky nebo problému.

- **Zelený klobouk**
 - Generace nových nápadů a myšlenek.
 - S tímto kloboukem se snažíte vymýšlet nová řešení nebo ke stávajícím návrhům přidat nové způsoby realizace.
 - Zelený klobouk má ještě jedno specifikum a to je funkce náhodného slovního podnětu. Kdykoliv v průběhu cvičení můžete říct náhodné slovo, které s aktuální debatou nemusí souviset. Tato akce pomáhá vzniku nových asociací.
-

- **Modrý klobouk**
 - Tento klobouk je organizační. Obvykle jej nosí facilitátor celého setkání a členové si jej vyzkouší čas od času aby hodnotili to jak myslí oni či ostatní.
 - Hlídá, aby diskuse neodbíhala příliš daleko od problému nebo do osobní roviny. Rovněž je úkolem facilitátora hlídat aby účastníci dodržovali pravidla a například s černým kloboukem nevymýšleli nová řešení a ze žlutým byli skeptičtí.
 - Jeho úkolem je také uvést a zakončit sezení.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost